

Koji su najopasniji štetočine jagode?

Автор(и): доц. д-р Елена Цолова, от Института по земеделие в Кюстендил; гл. ас. д-р Звездомир Желев,
Аграрния университет в Пловдив

Дата: 15.05.2017 *Брой:* 5/2017

Kod jagoda se primećuje gotovo kontinuirani rast cene po toni, a njihova proizvodnja raste iz godine u godinu. Jagoda je široko gajena bobičasta voćka koja se uzgaja u više od 70 zemalja, a u vezi sa rastućom potražnjom na svetskom tržištu, primećuje se i značajan porast obima međunarodne trgovine svežim i zamrznutim bobičastim voćem.

U budućnosti će na obim svetskog tržišta uticati ne samo tradicionalne zemlje potrošači bobičastog voća, već i stopa razvoja tržišta u azijskim zemljama, posebno Kini. Trendovi visokih cena za ovo aromatično voće primećuju se i u Bugarskoj.

U Bugarskoj, jagoda ima širok areal gajenja. Uspešno napreduje ne samo u nizijskim, već i u planinskim i podplaninskim područjima. Jagoda nije preterano zahtevna u pogledu zemljišta i, uz odgovarajuće agrotehničke mere, može se uspešno gajiti kako na lakšim, tako i na težim zemljištima. Međutim, jagoda je voćna kultura čija

zашtita zahteva agrotehničke i hemijske mere – sadnju kvalitetnog sadnog materijala slobodnog od bolesti i štetočina.

Koje su najopasnije štetočine jagode?

Cvetni pipun jagode nanosi najveću štetu ranim sortama i sortama sa dužim cvetnim stapkama.

Odrasla jedinka – mali pipun – oštećuje listove, peteljke i pupoljke probijajući ih svojim rilom. Nakon dodatnog hranjenja, počinje polaganje jaja. Ženke polažu jaja u cvetne pupoljke, nakon što su prethodno povredile cvetnu stapku, koja se savija i nakon nekoliko dana cvetni pupoljci otpadaju. Izležene larve se razvijaju u oštećenim i otpalim cvetnim pupoljcima, hraneći se raspadajućim tkivima. Nove odrasle jedinke pojavljuju se tokom zrenja ploda.

Suzbijanje treba sprovesti rano u proleće, protiv odraslih jedinki, pre nego što polažu jaja. Ne postoje službeno registrovani proizvodi za zaštitu bilja. Mogu se koristiti insekticidi širokog spektra delovanja (Bi 58 – 0,1% ili Nurelle D – 0,06%).

Stabljkasti pipun jagode – tamno plavi bubaš sa metalnim sjajem – glodati lisne i cvetne stapke prilikom polaganja jaja, usled čega one uvenu i uginu. U slučajevima jakog napada biljke ne uginu, ali ne donose plodove.

Suzbijanje se sprovodi rano u proleće, pre cvetanja. Primerjuje se jedna pojava insekticidima širokog spektra delovanja (Bi 58 – 0,1% ili Nurelle D – 0,06%).

Korenski pipun jagode je štetan u stadijumu larve. Larve glodaju mlade korenove i kasnije prodiru u rizom biljke jagode, praveći u njemu hodnike. U slučajevima slabog napada, biljke cvetaju i donose plodove, ali su plodovi mali, bezukusni i često se suše tokom zrenja; u slučajevima jakog napada, prvo se suši staro lišće, a kasnije i cela biljka.

Suzbijanje ove štetočine se uglavnom sprovodi agrotehničkim sredstvima i u određenoj meri biološkim proizvodima. Među agrotehničkim merama, od posebnog značaja su primena odgovarajućih plodoreda, korišćenje zdravog sadnog materijala, sistematsko suzbijanje korova, gajenje biljaka uz visoke agrotehničke standarde i prskanje protiv odraslih jedinki tokom perioda njihovog dodatnog hranjenja jednim od sledećih insekticida: Aktara 25 WG – 0,02%, Bi 58 – 0,1%, Pyrethrum – 0,05%, Pyros – 0,08%, itd.

Jagodina grinja u proleće se naseljava u osnovi između još nerazvijenih listova. Sisa sok iz mladih listova, koji se deformišu, požute i osuše. Napadnute biljke su manje, zakržljale, a njihovi listovi izgledaju kao oprženi.

Glavni metod suzbijanja je preventivan. Pre osnivanja novih zasada jagode treba koristiti samo zdrav sadni materijal. Pre sadnje, sadnice treba uroniti u toplu vodu (37°C). Neophodno je primenjivati plodoredu – jagode se ne smeju saditi posle jagoda.

